

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Контактна інформація

Адреса:
58000 м. Чернівці,
вул. Університетська, 19

Телефон:
+3 (0372) 58-47-58,

Електронна адреса: kafcp@ukr.net

Розташування.

Корпус університету № 2, II-й поверх, аудиторії № 318-319.

Як проїхати.

Від тролейбусної зупинки біля залізничного вокзалу необхідно проїхати тролейбусами №№ 3, 5 у напрямку **центра міста** до зупинки «Шкільна». Звідти пішки можна дійти до приміщення юридичного факультету.

Від тролейбусної зупинки «Автовокзал» необхідно проїхати на тролейбусі № 3 в напрямку **центра міста** до зупинки «Шкільна». Звідти пішки можна дійти до приміщення юридичного факультету.

Колектив кафедри цивільного права 2012 р.

Орловський О.Я.
доц., канд. юрид. наук

*Музика-Стефанчук Оксана Анатоліївна
доктор юридичних наук,
завідувач кафедри міжнародного права*

Гетьманцева Н.Д.
зав. кафедри цивільного права
доц., канд. юрид. наук

Пацурківський Ю.П.
доц., канд. юрид. наук

Боднарук М.І.
доц., канд. мед. наук

Волощенко Т.М.
доц., канд. юрид. наук

Процьків Н.М.
доц., канд. юрид. наук

Трутьєв В.В.
доц., канд. юрид. наук

Никифорак В.М.
доц., канд. юрид. наук

*Окремий корпус юридичного факультету Чернівецького університету було збудовано
майже через 10 років після його заснування. У 301-303 аудиторіях даного корпусу і розташовується кафедра*

Козуб І.Г.
доц., канд. юрид. наук

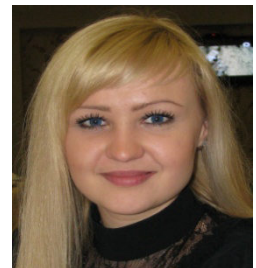
Маленко О.В.
асистент

Богданюк Я.А.
асистент

Вітковський В.С.
асистент

Каптар Г.Г.
асистент

Боднарюк Ю.В.
лаборант кафедри

Магрічук Н.М.
старший лаборант кафедри

Історія кафедри

Кафедра цивільного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, була заснована 1.09.1993 року, шляхом виділення з кафедри конституційного права. Засновником кафедри була академік Академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу проблем цивільного, трудового, та підприємницького права Інституту держави і права НАН України імені В.М.Корецького, доктор юридичних наук, професор **Шевченко Ярославна Миколаївна**, яка є однією із провідних вчених науки цивільного права. Шевченко Я.М. належить особлива роль у професійному становленні професорсько-викладацького складу кафедри. Під її керівництвом захищено кандидатські дисертації викладачів кафедри:

Шевчук Л.М. «Заповідальний відказ» (2001 р.); **Никифорака В.М.** - «Страхування цивільної відповідальності» (2002 р.); **Процьків Н.М.** - «Правове регулювання розірвання цивільно-правових договорів» (2003 р.); **Волощенко Т.М. (Підлубна Т.М.)** - «Право на захист цивільних прав та інтересів» (2009 р.).

Крім Шевченко Я.М., з часу заснування, на кафедрі працювали й інші відомі науковці і практики, які своїми зусиллями сприяли її становленню та розвитку. Серед них доктори юридичних наук, професори **Кузнєцова Наталія Семенівна**, під керівництвом якої **Пацурківський Ю. П.** захистив кандидатську дисертацію «Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності» (2001 р.), **Ромовська З.В., Штефан М.Й.** під керівництвом якого захистив кандидатську дисертацію **Гетьманцев О.В.** «Громадяни як сторони в цивільному процесі України» (1997 р.), доцент **Безугла Я.І., Патрюк М.В.** - заступник голови Судової палати у цивільних справах Верховного суду.

З 2002 року по даний час кафедру очолює доцент **Гетьманцева Н.Д.**, науковий напрямок якої становить «Договірне регулювання трудових відносин». В 1996 році вона захистила кандидатську дисертацію «Співвідношення централізованого і локального регулювання трудових відносин». За час трудової діяльності нею підготовлено та видано у фахових виданнях 36 наукових статей, взято участь у 39 науково-практичних конференціях (з яких 23 міжнародні), серед них: Науково-практичний коментар до Кодексу законів про працю України. Глава X. Трудова дисципліна. – Харків: Консум, 2003. – С. 497–525 с.; Актуальні проблеми приватного та публічного права: монографія / **Н.Д. Гетьманцева**, Т.М. Волощенко, І.Г. Козуб та ін., відп. Ред. **Н.Д.Гетьманцева.** – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 208 с.; Гетьманцева Н.Д. Новація умов трудового договору //Юридична Україна 3/2007р. С.64-70; **Гетьманцева Н.Д., Козуб І.Г.** Закон України «Про зайнятість населення» проблеми застосування //Юридична Україна. 8/2009 р. - С. 71 - 75.; **Гетьманцева Н.Д., Козуб І.Г.** Закон України «Про колективні договори і угоди» потребує змін //Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 11. С. 147-151; **Гетьманцева Н.Д., Козуб І.Г.** Праводієздатність професійних спілок. //Право України. – №12 - 2010 р. - с.115-124; **Гетьманцева Н.Д.** До питання про метод правового регулювання трудових відносин //Право України. – № 5- 2011 р. – С. 224-230; **Гетьманцева Н.Д.** Місце державних органів у системі соціального партнерства //Юридична Україна. 7/2011 р. – С.28-32; **Гетьманцева Н.Д., Козуб І.Г.** Про деякі аспекти змісту трудового договору. //Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 2.- С. 101-104; **Getmanceva N.D.** The method of legal regulation of labor regulations // European Science and Technology [Text] : materials of the international research and practice conference, Vol. Wiesbaden, January 31st, 2012 / publishing office "Bildungszentrum Rodnik e. V.". – с. Wieabaden, Germany, 2012. – 776 p.

З 1 листопада 2003 року на кафедрі було відкрито одноразову аспірантуру зі спеціальності 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. Першою аспіранткою кафедри стала **Трунова Г.А.**, яка 28 лютого 2008 року достроково захистила

кандидатську дисертацію: «Правове регулювання соціального партнерства в Україні». У 2009 році нею було опубліковано монографію «Правове регулювання соціального партнерства в Україні» – Чернівці: Рута, 2009 р. – 198 с.

Третього червня 2010 р. була захищена, також достроково, кандидатська дисертація **Козуб І. Г.** «Правове регулювання праці осіб зі зниженою працездатністю», у тому ж році нею було опубліковано монографію - Правове регулювання праці осіб зі зниженою працездатністю: монографія / **І.Г. Козуб.** – Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 152 с.

Крім вищезазначених осіб, за час існування кафедри, кандидатські дисертації захистили:

Зі спеціальності 12.00.03:

Гостюк В.І. «Цивільно-правові договори з цінними паперами за законодавством України» (2005 р.)

Зі спеціальності 12.00.05:

Вишновецька С.В. «Строки в трудовому праві» (1996 р.)

Орловський О.Я. «Зміст трудових правовідносин у сучасних умовах» (2002 р.)

Зі спеціальності 12.00.04:

Корчак Н.М. «Правові питання антимонопольного регулювання підприємницької діяльності в Україні» (1996 р.)

Бутирський А.А. «Правове регулювання заходів щодо відновлення платоспроможності боржника» (2008 р.)

Результати досліджень систематично публікуються центральними науково-теоретичними журналами України з правознавства: «Право України», «Юридична Україна», «Підприємництво, господарство і право», зокрема: Боднарук М.І., Трунова Г.А. Роль професійних спілок у механізмі соціального партнерства // Підприємництво, господарство і право - № 12 (Вип. 180) – 2010 р. - Ст. 104-107.; Козуб І.Г. Джерела і форми трудового права: розмежування понять // Юридична Україна – № 1 – 2011 р. - Ст.56-60.; Козуб І.Г. Умови праці й умови трудового договору: розмежування понять // науково-практичний господарсько-правовий журнал «Підприємництво, господарство і право». 3(195)/2012 р. - Ст. 39-41; Підлубна Т.М. Визнання права як спосіб захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів // Підприємництво, господарство і право. 4 (160)/2009 р. - Ст. 77-80.; Богданюк Я.А. Концептуальні підходи до визначення поняття «переведення» // Підприємництво, господарство і право. 4(160)/2009 р. - Ст. 113-116.

Крім того, лише протягом останніх років науковцями кафедри опубліковано:

1. **Пацурківський Ю.П.** Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності: монографія. – Чернівці: рута, 2001. – 248 с.
2. **Никифорак В.М.** Договір страхування відповідальності: монографія / В.М.Никифорак – Чернівці: Рута, 2002. – 248 с.
3. **Боднарук М.І.** Соціальне страхування в Україні: правові аспекти становлення та розвитку: монографія. – Чернівці: Рута, 2002. – 247 с.
4. **Никифорак В.М.,** Дзера О.В., Луць В.В. та інші. Цивільне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах / За заг. ред. Я.М.Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – С.149-160 (408 с.).
5. **Боднарук М.І.** Кодекс законів про працю України: Науково-практичний коментар. Глава XVII – Харків: Консум, 2003. – С. 772-804. (832с.)
6. Шевченко Я.М., **Никифорак В.М.,** Кучеренко І.М., Фурса С.Я. та інші. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 ч. / За заг. ред. Я.М.Шевченко. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004. – Ч.2. – С.189-198, 455-482 (896 с.).
7. Шевченко Я.М., **Никифорак В.М.,** Кучеренко І.М. та інші. Цивільне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах / За заг. ред. Я.М.Шевченко. – Вид. 2-ге,

- доп. і перероб. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2006. – С.186-199 (520 с).
8. **Бутирський А.А.** Заходи щодо відновлення платоспроможності боржника як шлях подолання банкрутства: монографія. – Чернівці: Книги – XXI, 2008 р. – 178 с.
 9. **Волощенко (Підлубна) Т.М.** Право на захист цивільних прав та інтересів: монографія. – Чернівці, 2010 р. – 192 с.
 10. Никифорак В.М., **Процьків Н.М.** Цивільне право України (особлива частина). Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет, в-во «Зелена Буковина», 2011. – 320 с.

У даний час на кафедрі працює 12 штатних працівників та 1 викладач за сумісництвом.

Відповідно до науково-дослідної теми дослідження: «Актуальні проблеми розвитку цивільного і трудового права» опублікована колективна монографія **«Актуальні проблеми приватного і публічного права» (2012 р).**

Кафедра забезпечує наступні нормативні курси і спецкурси:

Доц., к.ю.н. **Гетьманцева Н.Д.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Трудове право України», а на ОКР «Спеціаліст» - з дисципліни «Договірне регулювання трудових відносин», здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., д.ю.н. **Музика-Стефанчук О.А.** на ОКР «Спеціаліст» читає студентам лекції з дисципліни «Страхове право» та «Правове регулювання оінку нерухомості»;

Доц., к.м.н. **Боднарук М.І.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Право соціального забезпечення» та з дисциплін: «Житлове право», «Медичне право», а на ОКР «Спеціаліст» проводить семінарські заняття з дисципліни «Пенсійне право», здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., к.ю.н. **Пацурківський Ю.П.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне право України (заг.част.)», а на ОКР «Спеціаліст» читає лекції з дисциплін «Актуальні проблеми цивільного права» та «Інтелектуальна власність», проводить семінарські заняття з дисципліни «Теорія юридичної особи», а на ОКР «Магістр» читає лекції з дисципліни «Інтелектуальна власність» та читає лекції і проводить семінари з дисципліни «Право інтелектуальної власності» для студентів факультету іноземних мов, здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., к.ю.н. **Никифорак В.М.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне право України (особл.част.)», здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., к.ю.н. **Орловський О.Я.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативних курсів «Трудове право України» та «Право соціального захисту», проводить семінарські заняття з дисципліни «Основи загальнообов’язкового державного соціального страхування», а на ОКР «Магістр» читає лекції з дисципліни «Охорона праці в галузі» та здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., к.ю.н. **Процьків Н.М.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне право України (особл.част.)», проводить семінарські заняття з дисципліни «Правове забезпечення виконання договірних зобов’язань», а на ОКР «Спеціаліст» проводить семінарські заняття з дисципліни «Правовий режим майна сім’ї» здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доц., к.ю.н. **Волощенко (Підлубна) Т.М.**, на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Цивільне право України (заг.част.)», а на ОКР «Спеціаліст» проводить семінарські заняття з дисципліни «Корпоративне право», читає лекції з дисципліни «Договірне право» студентів економічного факультету, здійснює наукове керівництво написання студентами дипломних кваліфікаційних робіт;

Доцент, к.ю.н. **Козуб І.Г.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Трудове право України», а на ОКР «Спеціаліст» читає лекції з дисциплін «Актуальні проблеми трудового права» та «Охорона праці в галузі» та здійснює керівництво курсовими роботами;

Доцент, к.ю.н. **Трутень В.В.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне право (заг.част.)» та «Цивільно-правова відповідальність», а на ОКР «Спеціаліст» читає лекції з дисциплін «Здійснення та захист цивільних прав та інтересів»;

Доцент, к.ю.н. **Бутирський А.А.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Господарське право України»;

Асистент **Богданюк Я.А.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативних курсів «Цивільне право (особл.част.)», «Трудове право України», «Спадкове право» та «Правове регулювання зайнятості населення» та здійснює керівництво курсовими роботами;

Асистент **Вітковський В.С.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативних курсів «Цивільне право (особл.част.)», «Господарське право України», «Трудові спори» та на ОКР «Спеціаліст» проводить семінарські заняття з дисципліни «Правове регулювання відносин власності», здійснює керівництво курсовими роботами;

Асистент **Каптар Г.Г.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне право (особл.част.)», здійснює керівництво курсовими роботами.

На кафедрі функціонує 2 студентських гуртки: з цивільного права (керівники гуртка: доцент Пацурківський Ю.П., доц. Волощенко Т.М.), **трудового права і права соціального забезпечення** (керівники гуртка: доц. Гетьманцева Н.Д., доц. Козуб І.Г.). У 2004 році на базі Львівського національного університету імені Івана Франка відбулися III Всеукраїнські судові дебати з цивільного права імені Станіслава Дністрянського. Студенти 5 курсу цивільно-правової спеціалізації Тодосійчук Ю. і Дутчак Н. під керівництвом асистента кафедри цивільного права Щербаня Віктора Андрійовича взяли участь в судових дебатах, де посіли II місце та були нагороджені почесними грамотами.

Практична робота членів кафедри.

Викладачі кафедри успішно поєднують наукову і навчальну діяльність з практичною, громадською діяльністю, зокрема: доц. Бутирський А.А. – суддя господарського суду Чернівецької області; доц. Боднарук М.І. – голова профспілки ЧНУ ім. Ю.Федьковича; доц. Гетьманцева Н.Д. – адвокат; доц. Никифорак В.М. – адвокат; доц. Процьків Н.М. – адвокат.

**Перспективний план
розвитку кафедри цивільного права юридичного факультету Чернівецького
національного університету імені Юрія Федьковича
на 2012-2020 рр., затверджений на засіданні кафедри 29 січня 2011 р., протокол № 7;
уточнений на засіданні кафедри 20 вересня 2012 р., протокол №2.**

Розділ і № п/п заходу	Зміст заходу	Відмітка про виконанн я
Преамбула	Останні роки кафедри ознаменувалися формуванням якісного кадрового потенціалу. Кафедра сприятиме тому, щоб на ній працювали лише викладачі з науковими ступеннями і науковими званнями. Найважливішими завданнями стають підготовка докторських та кандидатських дисертацій та підвищення ефективності викладання дисциплін кафедри. Виходячи з «Концепції вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника (юриста) відповідно до європейських стандартів вищої освіти і правничої (юридичної) професії на юридичному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та розвитку факультету», кафедра планує:	
Розділ 1.	Розділ 1. Розвиток кадрового потенціалу кафедри.	
	1.1. Продовжити планомірну роботу по збільшенню питомої ваги викладацького складу кафедри з науковими ступеннями та вченими званнями за профілем навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою. З цією метою доцентам, асистентам, аспірантам та пошукувачам кафедри захистити п'ять докторських та не менше чотирьох кандидатських дисертацій.	
	Докторські дисертації	
	2014 рік. Захист докторської дисертації доцентом Гетьманцевою Н.Д. «Проблеми договірної регулювання трудових відносин: теоретико-правовий аспект».	
	2015 рік. Захист докторської дисертації доцентом Пацурківським Ю.П. «Проблеми реалізації права приватної власності в Україні».	
	2016 рік. Захист докторської дисертації доцентом Боднаруком М.І. «Правові проблеми загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні».	
	2017 рік. Захист докторської дисертації доцентом Орловським О.Я. «Правовідносини у сфері соціального забезпечення».	
	2018 рік. Захист докторської дисертації доцентом Никифороком В.М. «Договори про надання послуг».	
	Кандидатські дисертації	
	2013 рік. Захист кандидатської дисертації аспірантом кафедри Богданюк Я.А. «Іновація умов трудового договору».	
	2014 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри Вітковським В.С. «Захист права на життя в сфері праці».	
	2014 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри Каптар Г.Г. «Пенсійне страхування в Україні: теорія і практика».	

2015 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Маленко О.В. «Правове регулювання праці керівника державного підприємства, установи, організації».**

Розділ 2.

Розвиток фундаментальної науки на кафедрі.

Викладачами кафедри цивільного права в процесі дослідження кафедральної наукової теми “Актуальні проблеми розвитку цивільного і трудового права”, протягом найближчих десяти років необхідно сконцентрувати творчі зусилля на поглибленому дослідженні перебудованих процесів що виникають у цивільних, трудових, господарських відносинах, та відносинах сфери соціального захисту населення.

З цією метою на кафедрі цивільного права досліджується низка проблем з цивільного права, трудового права, права соціального захисту, господарського права, житлового права.

В Україні відбувається складний процес формування нового законодавства, яке відображає не менш складний процес соціальних та економічних перетворень у країні. Формується правова система України і важливого значення набуває питання визначення в ній цивільного права, його місця в ній як дієвого засобу здійснення впливу на позитивні зрушення в економіці України і в утвердженні невід’ємних особистих прав людини.

Утвердження провідної ролі приватно-правових засад регулювання відносин власності та зобов’язальних відносин зумовлює багато проблем, що виникають у процесі цивільно-правового регулювання окремих інститутів цивільного права та їх розмежування з відповідним адміністративно-правовим і державно-правовим регулюванням суспільних відносин.

Сьогодні доводиться констатувати, що ринок і підприємницька діяльність стали рушійною силою економіки. Це, в свою чергу, негативно впливає на регулювання трудових відносин, де є очевидним намагання відмови від раніш набутих прав. Вільне підприємництво не повинно зводитись до вільної експлуатації працівників. Хоч і криза в економіці не сприяє розвитку демократичних інститутів у трудовому праві, тим не менш їх необхідно по можливості розвивати, основні гарантії, зафіксовані у законодавстві необхідно зберігати. Це особливо є важливим коли потяг до прибутку ставиться за мету та нерідко здійснюється методами, що є характерними для періоду першочергового накопичення капіталу (наприклад, ігнорування охорони праці, безпідставне залучення до надурочних робіт, простої на підприємстві з вини власника, які не є оплачуваними для працівників, укладення строкових трудових договорів, які суперечать інтересам працівника тощо.) Зміни та доповнення в нині діючий КЗпП України, підготовка нових законів, розробка нової концепції трудового права повинні здійснюватись з урахуванням вказаних обставин. А це означає, що мета та зміст нового Трудового Кодексу та законодавства про працю в цілому при регулюванні ринкових трудових відносин повинні бути суттєво іншими. Державне (централізоване) регулювання значно втратило свою жорсткість, оскільки відносини, що складаються на ринку праці між роботодавцем і працівниками потребують більш

договірних форм взаємодії, що направлені на досягнення не стільки встановленої моделі правової поведінки, скільки ефективного творчого та соціального співробітництва у праці. В зв'язку з цим роль законодавства в регулюванні трудових відносин стає скоріш субсидіарною ніж конструктивною. Концепція нового Трудового кодексу і трудового законодавства повинна будуватись на соціально-партнерській правовій формі регулювання трудових відносин, при цьому таке регулювання не повинно йти в розріз із державними та суспільними інтересами.

З цією метою колективу кафедри:

1. Взяти участь у наукових конференціях, круглих столах, симпозиумах тощо:

1. У 2014 році провести круглий стіл з проблеми «**Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України**».

2. У 2015 році провести міжнародну конференцію «**Проблеми реформування трудового та соціального законодавства України**».

3. У 2018 провести міжнародний симпозиум з проблеми «**Актуальні проблеми приватного та публічного права**».

2. Опублікувати монографії

2013 р. Гетьманцева Н.Д. «Проблеми договірного регулювання трудових відносин: теоретико – правовий аспект». Монографія.

2013 р. Гетьманцева Н.Д., Орловський О.Я., Волощенко Т.М., Козуб І.Г., Трутень В.В., Богданюк Я.А., Вітковський В.С. Актуальні проблеми приватного та публічного права: монографія.

2014 р. Орловський О.Я. «Пенсійні правовідносини у контексті побудови страхової моделі пенсійного забезпечення в Україні». Монографія.

2014 р. Богданюк Я.А. «Новація умов трудового договору» Монографія.

2015 р. Гетьманцева Н.Д. «Трудове законодавство: теперішнє і майбутнє». Монографія

2015 р. Боднарук М.І. «Правові проблеми загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні». Монографія.

2015 р. Трутень В.В. «Правіж та правіжний склад». Монографія.

2015 р. Каптар Г.Г. «Пенсійне страхування в Україні: теорія і практика». Монографія.

2016 р. Пацурківський Ю.П. «Правовий режим власності в Україні». Монографія.

2016 р. Вітковський В.С. «Захист права на життя у сфері праці». Монографія.

2016 р. Маленко О.В. «Правове регулювання праці керівника державного підприємства, установи, організації». Монографія.

2017 р. Волощенко Т.М. «Конструкція юридичної особи не власника». Монографія.

2017 р. Никифорак В.М. «Договори про надання послуг». Монографія.

2019 р. **Процьків Н.М.** «Договори в сфері перевезення». Монографія.

2020 р. **Козуб І.Г.** «Сутність і зміст права на працю» Монографія.

3. Статті у рейтингових наукових журналах з правознавства.

Провідним науковцям кафедри продовжити практику щорічного оприлюднення основних результатів своїх досліджень на сторінках центральних наукових журналів з правознавства України (насамперед «**Права України**», «**Юридична Україна**», «**Підприємство, господарство і право**» та інших країн.

Розділ 3. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу.

Громадська цінність фахівця визначається не тими тріадами коли він діє за старими стереотипами, а, головним чином, за тими, коли він шукає нові рішення, тобто, коли його діяльність набуває творчий характер, коли треба вирішувати проблемні ситуації що виникають під час роботи, а для цього потрібно глибоко розуміти суть процесів і явищ. Виходячи з цього викладачі кафедри розробили нову методичну документацію, для всіх форм навчального плану, що дозволяє розмістити на Web-сторінках сайту кафедри.

У майбутньому планується збагачення власної бібліотеки кафедри. Упродовж останніх років спостерігається інтенсивне зростання бібліотечного фонду кафедри. Значно збільшився фонд періодичних видань, багато з яких на електронних носіях та фонд електронних видань. Ведеться робота по створенню власного фонду повнотекстових електронних посібників та методичних матеріалів викладачів кафедри.

З метою реалізації вищевикладених принципів здійснити:

3.1. Науково-методичне забезпечення навчального процесу.

Розробити науково-методологічні засади, критерії та процедури здійснення комплексного забезпечення якості та моніторингу підготовки студентів на усіх рівнях реалізації освітнього процесу, запровадити автоматизовану комп'ютерну систему модульної, залікової, іспитової та державної перевірки знань, умінь та навиків студентів.

Переробити із врахуванням досвіду найпередовіших вищих юридичних навчальних закладів України, Європи та світу, вимог юридичної практики освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів: «Бакалавр», «Спеціаліст».

Запровадити вручення студентам кафедри додатку до диплома європейського зразка.

Протягом декількох найближчих років розробити електронні версії навчально-методичних комплексів для студентів з кожної дисципліни, передбаченої робочим навчальним планом.

Домогтися повної прозорості навчального процесу.

Запровадити рейтингову систему оцінювання знань студентів.

Не допустити формалізації накопичувальної системи оцінок у гонитві за новаторством, не нехтувати традиційними формами перевірки знань, умінь та навиків студентів, зокрема, контрольними роботами, колоквіумами, звичайним опитуванням, тестуванням.

Поступово, але неухильно перенести центр ваги в індивідуальній роботі зі студентами на залучення кожного з них до самостійної науково-дослідної роботи, до участі в різноманітних конкурсах та проектах в Україні та за кордоном, до виконання різноманітних практичних проектів у сфері юриспруденції.

Подолати інфляцію оцінок «відмінно», «дуже добре» та «добре», унеможливити негативний вплив суб'єктивного фактора на оцінювання знань, умінь та навиків студентів.

3.2. Опублікування підручників та навчальних посібників.

З усіх без винятку дисциплін кафедри підготувати та опублікувати навчальні посібники чи підручники.

2012 р. Гетьманцева Н.Д., Козуб І.Г. Трудове право України. Виконано *Навчальний посібник*. З грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

2014 р. Боднарук М.І. *Медичне право*. Навчальний посібник.

2014 р. Никифорак В.М., Процьків Н.М. *Цивільне право*. *Навчальний посібник*.

2015 р. Боднарук М.І. *Житлове право*. Навчальний посібник.

2017 р. Пацурківський Ю.П., Волощенко Т.М. *Цивільне право (загальна частина)*. Підручник. З грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

2015 р. Трутень В.В. Енциклопедія пандектного права.

3.3. Практична підготовка студентів.

Сьогодні фахівці повинні вирішувати завдання, що потребують не тільки професійних знань і навичок, а й уміння оперативно реагувати на проблемні ситуації, що виникають, творчого підходу до справи в цілому.

Вимога часу – максимально зблизити теорію і практику. З цією метою кафедрою розроблено нові навчальні програми, практикуми з навчальних дисциплін, за допомогою яких студент краще орієнтується у вирішенні практичних ситуацій, що дає змогу поєднувати теоретичне накопичення знань з практикою.

Для адаптації студентів до практичної роботи необхідно, розширити практику залучення фахівців до читання лекцій з спеціальних дисциплін.

Розробити та запровадити в навчальний процес наскрізні та безперервні програми практик, нові форми практичної підготовки студентів.

Створити та постійно оновлювати банк даних про подальшу професійну кар'єру кожного випускника кафедри, з врахуванням їх досвіду корегувати програми навчальних дисциплін та програми практик студентів.

Створити на кафедрі стенд «Випускники кафедри».

Не допускати формалізму у звітах про проходження студентами практик та під час захисту відповідних звітів.

Ще більше розвинути практику залучення до роботи у якості викладачів кафедри найкращих та найпрогресивніших практиків міста та області. Надавати даним практикам всебічну допомогу у підготовці ними кандидатських та докторських дисертацій з метою підготовки із них майбутніх штатних

викладачів кафедри.

Підтримати та всебічно розвинути практику рекомендації на роботу кращих випускників кафедри у разі наявності відповідних вакансій за місцем їх переддипломної чи асистентської практики.

Продовжити практику комплектування професорсько-викладацького складу кафедри за рахунок випускників, що набули досвіду практичної роботи.

Сформувати систему взаємних зв'язків кафедри та найбільших роботодавців з метою забезпечення здобуття студентами професійних навиків під час проходження відповідних практик.

Розробити і запровадити систему ранньої адаптації випускників кафедри до первинних професійних посад.

Забезпечення якісної практичної підготовки студентів віднести до числа найважливіших критеріїв під час оцінювання роботи завідувача кафедрою та викладача – безпосереднього керівника практики.

Розділ 4.

Виховна робота.

Розробити та постійно вдосконалювати Концепцію виховної роботи зі студентами кафедри протягом усього періоду перебування його в стінах університету.

Громадянську активну позицію, чесність, патріотизм, нетерпимість до будь-яких антисуспільних проявів вважати такими ж невід'ємними якостями сучасного юриста, як і його високопрофесійну фахову підготовку.

У системі професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах має реалізовуватись процес виховання всебічно розвиненої особистості. У виховній роботі зі студентською молоддю варто використовувати різні форми: безпосередню навчальну, виробничу діяльність, участь у громадських справах, поводження у побуті.

Дбаючи про створення оптимальних умов для виховної роботи, не варто виносити завдання виховання за рамки навчального процесу. Треба зважати на дієвість і впливовість великого спектру форм діяльності, які сприяють формуванню всебічно розвиненої особистості. Це навчальні заняття, практика, наукові гуртки, творчі студії, екскурсії, походи, різноманітні форми і види суспільно-корисної праці.

Реалізувати завдання виховання особистості студента можливо лише за умови єдності трьох складових освіти – навчання, розвитку і виховання. Проте є деяка різниця в ролі навчання і виховання в становленні особистості фахівця: навчання діє на індивідуально-виконавчий зміст діяльності, формує знання, уміння і навички. Виховання ж формує ставлення, смисли діяльності. У діяльності викладача навчання і виховання нероздільні. Тому навчання, освіта – це основний, хоч і не єдиний шлях виховання. Завдання виховання завжди включає в себе завдання організації спеціальної провідної діяльності, яка слугує виховній меті. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького

складу вищих навчальних закладів, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді.

За основу у виховній роботі зі студентами кафедри взяти кращі вітчизняні традиції та загальнолюдські цінності.

Виховний процес зі студентами-юристами здійснювати не абстрактно, а в нерозривному зв'язку з їх фаховою підготовкою, працювати не час від часу, а систематично, поєднувати індивідуальний та груповий підходи.

Розділ 5.

Міжнародні зв'язки кафедри.

Значну допомогу у підвищенні свого наукового потенціалу викладачам кафедри надали щорічні конференції, в яких беруть вони участь, а також постійні зв'язки колективу кафедри з кафедрами Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Академією праці і соціальних відносин.

З метою кращого представлення себе у світовому інформаційному просторі кафедрі завершити підготовку якомога повнішого веб-сайту про себе. Створити комп'ютерний центр кафедри для інформаційного забезпечення життєдіяльності кафедри.

Започаткувати міжнародну кооперацію у підготовці науково-педагогічних кадрів та обмін ними у здійсненні навчальної та наукової роботи.

Домогтись реального міжнародного обміну студентами в рамках Болонського процесу.

Заключення. Реалізація «Перспективного плану розвитку кафедри цивільного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на період 2011-2020 років» за усіма параметрами діяльності забезпечить обґрунтоване віднесення її за будь-якою шкалою рейтингів до числа провідних кафедр на факультеті, в університеті та в Україні, слугуватиме достатньою підставою для незрівнянно якіснішої підготовки фахівців-юристів, що спеціалізуються по кафедрі та успішного працевлаштування їх за набутим фахом, підтверджуватиме спроможність професорсько-викладацького складу кафедри краще від більшості інших аналогічних кафедр юридичних вишів України виконувати державне замовлення на підготовку правознавців.

«Перспективний план розвитку кафедри цивільного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2011-2020 рр.» уточнювати на початку кожного нового навчального року.